

A Fővárosi Ítéltábla a Hidas és Szücs Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Szücs Tamás ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és a II. rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Sándor István ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. december 14. napján kelt 64.P.24.421/2016/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az I. és II. rendű felperes által a Magyar Állam javára fizetendő kereseti illeték összege helyesen személyenként 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) - 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint, míg az alperes által fizetendő kereseti illeték összege helyesen 14.400 (tizennégyezer-négyszáz) forint.

Kötelezi az I. és II. rendű felperest, hogy személyenként 48.000 (negyvennyolcezer) - 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket, míg az alperest, hogy 24.000 (huszonnégyezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Egyebekben a peres felek a másodfokú költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Keresetükben a felperesek annak megállapítását kérték, hogy az alperes a ... internetes portálon ...-án megjelent „...” című cikkben írtakkal - melyek az I-II. rendű felperesre nézve valótlan tényállításokat tartalmaznak, illetőleg valós tényeket hamis színben tüntetnek fel - megsértette a jóhírnévhez fűződő jogukat. Kérték az alperes marasztalását az I. rendű felperes javára 250.000 forint, a II. rendű felperes javára 150.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésében.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott a kereseti kérelem pontatlanságára, hiányosságaira, érdemben pedig arra, hogy a tudósítás tényszerű, a valóságnak megfelelő nyilatkozatokat tartalmaz. A felperes által kifogásolt öt közlés közül a jogtalan kifizetés tekintetében hivatkozott a felperesek kereshetőségi jogának a hiányára.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a ... internetes portálon ...-án megjelent „...” címmel közzétett médiatartalomban azon valótlan állítással, mely szerint „a II. rendű felperes hónapokon keresztül munka nélkül számlázott a hivatal felé” megsértette az I. és II. rendű felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 54.000 forint + áfa perköltséget, továbbá az adóhatóság külön felhívása alapján a Magyar Állam javára 105.600 forint eljárási illetéket. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az adóhatóság külön felhívása alapján a Magyar Állam javára 26.400 forint eljárási illetéket.

Úgy ítélte meg, hogy azon közlés vonatkozásában, melyben az I. és II. rendű felperes szerint az alperes a felperesek magatartásaként állítja be a hivatkozott bűncselekményeket (2.pont), a felperesek keresetösségi joga nem áll fenn. A jogi személy II. rendű felperes bűncselekményt nem követhet el, továbbá az alperes által közöltek egyértelműen a megbízói oldalon fennálló esetleges büntetőjogi felelősséget vetik fel kifejezetten azon okból, hogy önkormányzati rendelet ellenére került sor megbízási díj kifizetésére. E körben felperesi magatartásra vonatkozó közlés nincs.

A további sérelmezett közlések vonatkozásában a felperesek keresetösségi jogát megállapította. Rögzítette, hogy a felperesek személye összetartozik, miután az I. rendű felperes ügyvédi tevékenységét a II. rendű felperes alapításától kezdődően ezen iroda keretei között végzi. A cikkből az derül ki, hogy végig az I. rendű felperes volt az, aki eljár a tárgybeli megbízásokhoz kapcsolódóan. Ezen túlmenően a II. rendű felperes elnevezésében is szerepel az I. rendű felperes vezetéknév, így akár az I., akár a II. rendű felperesre vonatkozik egy-egy közlés, az mindkét felperest sértheti, ezért mindketten jogosultak fellépni a Ptk. 85. § (1) bekezdése értelmében.

A továbbiakban a Ptk. 78. § (2) bekezdésének rendelkezéseire figyelemmel vizsgálta, hogy a kifogásolt közlések tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek.

A bizonyíthatósági teszt elvégzése alapján azt állapította meg, hogy az 1. és 3. pontban kifogásolt közlések, mely szerint az I. rendű felperes „erőteljesen megkérdőjelezhető módon”, illetve „jogtalanul” jutott közpénzekhez, olyan vélemények, amelyek a testületi döntések ellenére történt kifizetésekre figyelemmel megalapozottnak tekinthetők.

A kereset tárgyává tett 4. és 5. pontban foglalt azon közléseket, hogy a II. rendű felperes munka nélkül számlázott a hivatal felé, illetőleg a szerződések felmondásának oka az elvégzett munkával való elégedetlenség volt, tényállításokként értékelte. E körben a bizonyítási kötelezettség a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte. Rögzítette, hogy a II. rendű felperes egyidejűleg két párhuzamos megbízási jogviszonnyal rendelkezett. Az egyik megbízási szerződés 1999. február 22-én kelt és ingyenes jogsegélyszolgálat működtetésére vonatkozott, míg a másik a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó tanácsadásra vonatkozó megállapodás volt. Az alperes a jogvitában nem bizonyította azon állítását, hogy teljesítés nélkül történtek volna kifizetések. A megbízási szerződések alapján a II. rendű felperesnek kétfajta tevékenységet kellett ellátnia. A 2006. és 2007. években az általa havonta 312.500 forint összegben kiszámlázott összeg nem haladta meg a közbeszerzési eljárásokkal összefüggően kiszámlázható megbízási díj összegét, ezért tévesnek találta az alperes azon védekezését, hogy a jogi segítségnyújtó szolgálat nyári szünetelésének a bizonyítása igazolja a teljesítés nélküli díjazást is. A II. rendű felperes ugyanis a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó megbízási szerződés alapján a 2005. áprilisi módosítás óta az ingyenes jogi segítségnyújtási tevékenységtől függetlenül 312.000 forintot számlázhatott ki. Ennek túllépését az alperes nem bizonyította, mint ahogy azt sem, hogy a kiutalt összegek egy része a jogsegélynyújtó szolgálat ellentételezése lett volna. Ezért a 4. pontban megjelölt „munka nélküli számlázás”

vonatkozásában a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdése és a Ptk. 84. § (1) bekezdése értelmében a jóhírnév megsértését megállapította.

Az 5. pont vonatkozásában előterjesztett kereset tekintetében az alperesi bizonyítást sikeresnek találta. E közlés, mely szerint a szerződések felmondásának oka az elvégzett munkával való elégedetlenség volt, valónak bizonyult. A felperesi tevékenységgel kapcsolatos elégedetlenséget alátámasztotta az az általuk nem vitatott tény, hogy az ítélezési szünet alatt a jogsegélyszolgálat szünetelt. **tanúl** tanú pedig igazolta, hogy szakmai természetű kifogások is felmerültek a közgyűlés szintén ügyvéd foglalkozású tagja részéről.

Úgy ítélte meg, hogy a felperesek a nem vagyoni kárigényük alapját képező sérelem mibenlétét nem támasztották alá. Az I. rendű felperes közszereplői minőségére is tekintettel megkérdőjelezhető az, hogy a jóhírnév sértő közlés a felperesek vonatkozásában alkalmas-e egyáltalán a közbizalom lerontására. Ezen túlmenően az alperes vonatkozásában felróhatóság nem állt fenn. A csatolt okiratok alapján a testületben a felperesi eljárásról kialakult többségi álláspontról a valóságnak megfelelően tudósított, ezért a nem vagyoni kárigény elutasítására került sor.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 82. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az I. és a II. rendű felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú határozat megváltoztatását és a kereseti kérelmüknek helyt adó döntés meghozatalát kérték.

Álláspontjuk szerint tévesen foglalt állást az elsőfokú bíróság akkor, amikor az „erőteljesen megkérdőjelezhető módon jutott közpénzekhez” és a „jogosulatlanul húzott közpénz-milliókat” közléseket véleménynek tekintette. Az alperes ugyanis egyértelmű tényközlést tett, a cikk címében megjelölte a 37,4 millió forintos összeget, később pedig nem tisztázta, hogy ezen összeghez, vagy ennek csak egy részéhez jutottak hozzá állítólagosan jogtalanul. A „bizonyos” szó a teljes összegre is vonatkozhat. Az összecszerűsége tekintettel az olvasókban súlyosan negatív értékítélet alakult ki.

Vitatta a 2. pont vonatkozásában a kereshetőségi joguk hiányát. Az alperes az önkormányzattal kapcsolatban valótlannal vetette fel bűncselekmények gyanúját állítólagos jogosulatlan kifizetések miatt, ami személyükre is hátrányos megítélést eredményezhet, mivel a megbízói oldalról esetleges jogosulatlan kifizetés a megbízotti oldalon egyben jogosulatlan pénzfelvételt jelent, így a közlés ugyancsak alkalmas a hátrányos társadalmi megítélés kiváltására.

Téves következtetést vont le az elsőfokú bíróság a tekintetben, hogy a szerződések felmondása elégedetlenség miatt történt. Az alperes a cikk e részében kiemelve közölte, hogy „mindent felmondtak”, ezen állítást vitatták már az első tárgyaláson is. Amennyiben valós elégedetlenségről lenne szó, úgy sem a jogsegély szolgáltatással, sem a közbeszerzéssel kapcsolatos szerződések nem lennének mind a mai napig hatályosak.

A 4. pont tekintetében az elsőfokú bíróság következtetését helytállónak tekintették, miután a tárgyi időszakban a kiszámlázott összeg nem haladta meg a közbeszerzési eljárással kapcsolatosan felmerülő megbízási díjat.

Fenntartották azon álláspontjukat, hogy mind az öt közlés sérti mindkét felperes jóhírnévét, kettőjüket az ügyfélkör is összekapcsolja. Az I. rendű felperest ért valótlán állítások okán a II. rendű felperes is hátrányba kerül.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében hivatkoztak arra, hogy az alperes által a nagy nyilvánosság előtt tett valótlan közlésekkel összefüggésben a pozitív megítélésük megkérdőjeleződött. A kijelentések okán magyarázkodásra kényszerültek. Az I. rendű felperes lakóhelyére, a II. rendű felperes székhelyére tekintettel a város méretéből adódóan gyorsan elterjedtek a tényközlések, azok az ügyfelekhez is eljutottak. A tárgybeli cikk öt hónapon keresztül elérhető volt az interneten, így a közlés nagyobb számú személyhez is eljutott. A nem vagyoni káruk a jóhírnév megsértésével bekövetkezett.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben helytelenül állapította meg és abból részben téves jogi következtetésre jutott.

Előadta, hogy a tárgybeli cikkben nem szerepel olyan állítás, miszerint a II. rendű felperes hónapokon keresztül munka nélkül számlázott a hivatal felé. A cikk egyértelműen úgy fogalmaz, hogy a nyári időszakban az ingyenes jogsegélyszolgálat hetekre szünetelt, ugyanakkor a II. rendű felperes a nyári időszakban is végig felvette a megbízási díjat. **tanúl** tanú és az elsőfokú bíróság által beszerzett, szó szerinti közgyűlési jegyzőkönyv szövege egyértelműen megerősítette az ingyenes jogi tanácsadás szünetelését, ugyanakkor az eljárás során becsatolt nyilatkozatok és a peres felek előadása alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a II. rendű felperes ezen időszakra vonatkozóan megbízási díjban részesült.

Nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, hogy az ingyenes jogsegélyszolgálat nyári időszakban történő szünetelésével kapcsolatos elégedetlenség vezetett a szerződés megszüntetésére. Nem került sor annak megjelölésére, hogy pontosan milyen bizonyítékokat vett figyelembe az ingyenes jogsegélyszolgálatról, illetve ebben a körben a megbízási díjjal kapcsolatos hivatkozásának kialakításakor. A perben rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétes és életszerűtlen is az a megállapítás, hogy a jogsegélyszolgálat vonatkozásában a II. rendű felperes egyáltalán nem vett fel megbízási díjat. Helytelen annak megállapítása, hogy nem bizonyította a II. rendű felperes által felvett megbízási díj jogtalanságát.

Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a felperesek fellebbezésével érintett részének a helybenhagyását indítványozta.

Az I., II. rendű felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és a határozatának indokolásában kifejtett állásponttal egyetértett, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyására a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak szerint került sor.

A jogvitában irányadó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság a határozatának indokolásában ismertetve, azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal. A Ptk. 75. §-ában, a 78. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a kereseti kérelem alapján a jogvitában azt kellett vizsgálni, hogy a felperesek által sérelmezett közlések tartalmazznak-e valótlan tényállításokat, illetve a való tényeket hamis színben tüntetik-e fel, azok egyben hordoznak-e sértő tartalmat, ami megalapozza a jóhírnév sértés megállapítását.

A peres felek fellebbezésének tükrében a Fővárosi Ítéltábla a következőket emeli ki.

A kereset 1. pontjában sérelmezett, az „egy olyan embert neveztek ki, aki erőteljesen megkérdőjelezhető módon jutott közpénzekhez” közlés a másodfokú bíróság megítélése szerint is olyan véleménynyilvánítás, amely nem tekinthető teljesen alaptalannak, tekintettel a 261/2007. (IX. 27.) közgyűlési határozatban foglaltakra, amely szerint a közgyűlés a megbízási szerződéseket fel kívánta mondani, a végrehajtás tárgyában előterjesztés is készült. Nem vitatottan a II. rendű felperessel a tanácsadói tevékenységre szóló megbízási szerződés ismételt megkötésre került, azonban a fentiek okán a sérelmezett vélemény, értékítélet jogsértés nélkül kifejezhető volt.

A kereset 2. pontjában foglaltakkal kapcsolatosan a másodfokú bíróság megítélése szerint nincs olyan olvasata az írásnak, hogy az a felperesek magatartásaként állítja be a hivatkozott bűncselekményeket. A cikkben közöltek szövegkörnyezetében értékelve, az ott felsorolt bűncselekmények (sikkasztás, hűtlen kezelés, hivatali visszaélés gyanúja) nem a felperesek, hanem a polgármesteri hivatal illetékeseinek a felelősségét vetik fel a kifizetések kapcsán. Mindemellett helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az ügyvédi iroda II. rendű felperes bűncselekményt nem követhet el.

A cikk címében írtak, a „...” ugyancsak olyan véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyek nem nélkülöznek minden alapot, figyelemmel a testületi döntések ellenére történt további kifizetésekre. A másodfokú bíróság csupán megjegyzi, hogy a megjelölt összeg kereseti kérelem tárgyát nem képezte. Mindemellett hangsúlyozza azt, hogy a közpénzek felhasználását, kifizetését érintően elhangzott véleményeket az érintettek fokozottabb mértékben kötelesek eltérni. Az alperes által megfogalmazottak nem haladják meg azt a mértéket, amelyet a véleménynyilvánítási szabadságra tekintettel adott esetben a közpénzekkel kapcsolatos kifizetésekre vonatkozó véleménynyilvánítás keretében az alperes kifejezhetett.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint jogsértőnek ítélt „az ügyvédi iroda hónapokon keresztül munka nélkül számlázott a hivatalok felé” közlés tekintetében a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet a csatlakozó fellebbezés álláspontjával. Az elsőfokú bíróság által e körben felhozott indokok helytállónak bizonyultak. Az alperest terhelő valóság bizonyítása körében szükséges volt értékelni azt, hogy az érintett időszakban két megbízási szerződése volt a II. rendű felperesnek, párhuzamosan került sor az ingyenes jogi segítségnyújtó szolgálat ellátására - amely bizonyított módon a nyári időszakban szünetelt - és a közbeszerzési tanácsadás végzésére. A becsatolt okiratokból megállapíthatóan a kiszámlázott megbízási díj összege nem haladta meg az ezen utóbbi tevékenység ellenértékeként kikötött, szerződés szerinti díjazást. Az ÁSZ vizsgálat elmarasztaló megállapítást nem tett. A bizonyítékok mérlegelése alapján az volt megállapítható, hogy hitelt érdemlő módon az alperes nem tudta alátámasztani a munka nélküli tevékenység díjazására vonatkozó tényállítását. Kétségtelen, hogy a pénzügyi bizottság tagja, **tanú1** tanúvallomásában nyilatkozott azzal kapcsolatosan, hogy az egyik vitára okot adó kérdés az ingyenes jogi tanácsadás volt, melynek kapcsán szintén fizetett a város úgy, hogy a nyári szünet idején is benyújtottak számlát, de ebben az időszakban nem volt tanácsadás. Ugyanakkor megjegyezte, hogy csak a közgyűlésen hallott arról, hogy a nyári szünetben nem volt teljesítés és így történt a kifizetés. A periratoknál rendelkezésre álló, az alperes által csatolt feljegyzésekből mindössze annyi állapítható meg, hogy jogi tanácsadó tevékenység címén milyen összegben történt kifizetés, azt azonban az alperes kellő bizonyossággal nem igazolta, hogy az ingyenes jogi tanácsadás díja is kiszámlázásra került abban az időszakban, amikor ténylegesen ezt a tanácsadó tevékenységet nem végezték a felperesek. Egyetlen tanú hallomásából szerzett tudomása nem értékelhető döntő súllyal azzal a ténnyel szemben, hogy a kifizetett összegek a megbízási szerződés módosításában megjelölt havi díj mértékét nem haladták meg, és a közbeszerzési tanácsadás - amely ugyancsak jogi tanácsadói tevékenység - nem vitatottan elvégzésre került. Helytálló volt a felperesek azon hivatkozása, mely

szerint a megbízási szerződéseken belül a tárgyi időszakban a jogsegélyszolgálat ellátásának feladata nem különült el a közbeszerzési tanácsadástól, az pedig nem volt vitatott, hogy ez utóbbi tevékenységet a felperesek folyamatosan ellátták.

Az ötödikként sérelmezett kijelentés, mely szerint „a szerződések felmondásának oka az elvégzett munkával való elégedetlenség volt”, valós közlésnek bizonyult. **tanúl** tanúvallomása alátámasztotta, hogy jelentős szakmai indokai is voltak a szerződés felmondásának, ezt erősítette ... önkormányzati képviselő határozati javaslatában részletesen kifejtett álláspontja a jogi tanácsadással, jogsegéllyel kapcsolatosan.

Nem vagyoni kárigényük alapjaként a felperesek azt jelölték meg, hogy a jóhírnév sértés következtében a tekintélyük megkérdőjeleződött, magyarázkodásra kényszerültek. A nem vagyoni kártérítés a következőes bírói gyakorlat szerint a személyiségi jogsértés egyik lehetséges, de nem automatikus következménye. Minden esetben szükséges annak alátámasztása, hogy a jogosultat a megállapított jogsértéssel okozati összefüggésben olyan kár, hátrány érje, amely nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. A felperesek nem bizonyították, hogy éppen a jogsértőnek bizonyult egyetlen közlés okán kellett magyarázkodniuk, és szenvedték el a tekintélyvesztést, ez irányú bizonyítási indítványt pedig a felperesek nem terjesztettek elő.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem helytállóan rendelkezett az illetékfizetési kötelezettség tárgyában. Az I., II. rendű felperes kereseti kérelme folytán a tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben előlegezett 6% mértékű kereseti illeték 2 x 36.000 forint volt [Itv. 39.§ (1) bekezdés, 42. § (1) bekezdés a) pont]. Ezen összeget volt szükséges az I., II. rendű felperes és az alperes között megosztani a határozat indokolásában hivatkozott Pp. 81. § (1) bekezdése és a 82. § (1) bekezdése alapján, a pernyertesség, pervesztesség arányának megfelelően. Jogszerűtlenül kötelezte az elsőfokú bíróság a peres feleket a két hatályon kívül helyezett határozat okán 2 x 48.000 forint összegű másodfokú eljárási illeték viselésére, figyelemmel az Itv. 51. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Ezért ennek megfelelően az illetékfizetési kötelezettséget a másodfokú bíróság pontosította.

A felperesek fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése eredményre nem vezetett, így a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I., II. rendű felperes viseli a személyenként előlegezett 8% mértékű, 48.000-48.000 forint összegű fellebbezési illetéket [Itv.46.§ (1) bekezdése], míg az alperes viseli az Itv. 46. § (4) bekezdése alapján számított csatlakozó fellebbezés illetékét. Az illeték fizetésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Ezt meghaladóan a peres felek a másodfokú költségeiket maguk viselik.

Budapest, 2017. május 23.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő